

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, 2010. április 9. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A hivatalos személy által elkövetett vesztegetés büntette és más bűncselekmény miatt **az I.r. vádlott** és **társa** ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság Katonai Tanácsa 2009. július 7. napján kihirdetett KB.II.11/2009/20. számú ítéletét **az I.r. és a III.r. vádlott** vonatkozásában **helybenhagyja**.

Indokolás:

A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság Katonai Tanácsa a KB.II.11/2009/20. szám alatt, 2009. július 7. napján kihirdetett ítéletében az I.r. vádlottat bűnösnek mondta ki hivatalos személy által elkövetett vesztegetés büntetében, és szolgálati titoksértés vétségében, ezért - halmazati büntetésül - 2 év és 2 hónap börtönre, és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. A főbüntetésbe beszámítani rendelte a vádlott által előzetes fogvatartásban eltöltött időt. A II.r. vádlottat bűnösnek mondta ki vesztegetés feljelentése elmulasztásának vétségében, ezért 300 napi tétel, napi tételenként 250,- forint pénzbüntetésre ítélte, és rendelkezett a 75.000.-Ft pénzbüntetés meg nem fizetés esetére, annak szabadságvesztésre történő átváltoztatására. A III.r. vádlottat, valamint a IV.r. vádlottat bűnösnek mondta ki kötelességszegést célzó hivatali vesztegetés büntetében, ezért a III.r. vádlottat, mint többszörös visszaesőt 1 évi és 8 hónapi börtönre és 2 év közügyektől eltiltásra, míg a IV.r. vádlottat pedig 1 évi börtönre ítélte, melynek végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette.

Kötelezte a bíróság I-II. és III.r. vádlottakat, hogy személyenként 885,- forintot, míg a IV.r. vádlottat, hogy 41.385,-forint bűnügyi költséget fizessenek meg. Megállapította a bíróság, hogy az ezt meghaladó 10.956,- forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az első fokú ítélet a IV.r. vádlott vonatkozásában fellebbezések hiányában a kihirdetés napján jogerőre emelkedett. A II.r. vádlott tekintetében fellebbezés visszavonása folytán az ítélet 2009. július 21. napján emelkedett jogerőre.

A katonai ügyész valamennyi vádlott vonatkozásában az ítéletet tudomásul vette. Az első fokú ítélet ellen az I.r. vádlott és a III.r. vádlott felmentés, míg védőik elsősorban felmentés, másodsorban enyhítés érdekében fellebbeztek.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészség a Kf.II.124/2009. számú átiratában az első fokú ítélet helybenhagyását indítványozta azzal, hogy a másodfokú bíróság a hivatalos személy I.r. vádlott esetében a büntetlen előéletet, mint enyhítő körülményt mellőzze.

Az I.r. vádlott védője az első fokú ítélet ellen bejelentett fellebbezését kiegészítéssel tartotta fenn és elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására, másodsorban eltérő tényállás megállapítására és védenccé felmentésére, míg harmadsorban a kiszabott büntetés enyhítésére tett indítványt. Elsődleges indítványával kapcsolatban kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság ítélete a Be. 351.§ (2) bekezdés a./, b./, c./ és d./ pontjai alapján megalapozatlan, továbbá a katonai tanács eljárása során számos eljárási szabálysértést is elkövetett, így tanú1-et úgy hallgatta ki, és vette figyelembe a vallomását bizonyítékként, hogy előzőleg nem figyelmeztette arra, hogy önmagára nézve nem köteles terhelő vallomást tenni, holott a tanú ellen ugyanezen üggyel összefüggő bűncselekmény miatt polgári bíróság előtt folyik büntetőeljárás. Az I. és IV.r. vádlottak esetében a nyomozati szakban sérült a védelemhez való jog, részükre időben védő nem került kirendelésre, annak ellenére, hogy kötelező volt, így vallomásaik bizonyítékként nem vehetők figyelembe. Az elsőfokú bíróság a nyomozás során elkövetett eljárási szabálysértés és az akkor tett vallomása bizonyítékok köréből történő kirekesztése helyett elfogadta a csupán az ügyészi iratban szereplő és csupán a tárgyalási szakban előkerült feljegyzést, amelynek bizonyító ereje igen kétséges. Az I.r. vádlott részére történő védői kirendelés tárgyában a bíróság tanúként hallgatta ki - egyébként eredménytelenül - a vádlottnak a bírói feltételezés szerint kirendelt védőjét, ami teljesen törvénysértő. Ez a vallomás bizonyítékként nem értékelhető. Utalt továbbá arra, hogy a gyanúsított kihallgatási jegyzőkönyvek szerint az I. és II.r. vádlottak kihallgatása azonos időpontban zajlott, mindkettőjüket ugyanazon ügyész hallgatta ki, így kétséges, hogy ilyen körülmények között megtörténhettek-e a kihallgatások, tehát ezen vallomások bizonyítékként nem értékelhetők. Kifogásolta továbbá a védő, hogy a tárgyalás során a lehallgatási jegyzőkönyvek nem kerültek részletes ismertetésre, hogy a 2009. július 7-ei tárgyaláson a védelem a vádlottak részére nem volt kellően biztosítva. Harmadlagos indítványával kapcsolatosan kifejtette, hogy az I.r. vádlott mindkét szülője gondozásra szoruló rokkantnyugdíjas. Ez, és a jelentős időmúlás védenccével szemben a főbüntetés enyhítését és annak próbaidőre történő felfüggesztését indokolja.

A III.r. vádlott védője perbeszédében csatlakozott az I.r. vádlott védője által előadottakhoz. Elsődlegesen az első fokú ítélet hatályon kívül helyezésére, másodsorban védenccé felmentésére tett indítványt. Osztotta a védőtársa által az ítélet megalapozatlanságával, valamint a nyomozás és a tárgyalás során elkövetett

eljárási szabálysértésekkel kapcsolatos álláspontját. Kifejtette, hogy a hivatkozott eljárás szabálysértések un. relatív eljárás szabálysértések, azonban a számuk és a súlyuk miatt lényeges hatással voltak az eljárás lefolytatására és a bűnösség megállapítására, így indokolt az ítélet hatályon kívül helyezése. Kifogásolta továbbá, hogy az első fokú ítélet indokolása számos pontatlanságot tartalmaz, így az ítélet 5. oldal 4. és 6. bekezdései tévesen tartalmazzák a vádlotti vallomásokra történő hivatkozásokat. Ezen túlmenően az ítélet 11. oldal 4. bekezdése a rendelkező résztől eltérően tartalmazza, hogy a III.r. vádlott terhére, mely bűncselekmény elkövetése lett megállapítva. Ezen túlmenően kifogásolta, hogy a III.r. vádlottnak a személyi körülményei a korábbi büntetései tekintetében nem elég részletesek. Kifogásolta továbbá, hogy a 2009. július 7-ei tárgyalási napra a katonai ülnök személyében változás állt be, azonban erre figyelemmel az elsőfokú bíróság az eljárást nem ismételte meg. Ezen túlmenően hivatkozott arra, hogy az ítélet 6. oldal 4. bekezdése helytelenül tartalmazza a lehallgatott telefonbeszélgetés időpontját és a számtalan eljárási hiba az első fokú ítélet hatályon kívül helyezését indokolja.

A Katonai Fellebbviteli Ügyészségnek a nyilvános ülésen eljáró képviselője a másodfokú ügyészi átiratban foglaltakat tartotta fenn.

Az I.r. vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában azt kérte, hogy a másodfokú bíróság a büntetés kiszabása során legyen figyelemmel szülei állapotára is.

A bejelentett vádlotti és védői fellebbezések folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az első fokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján felülbírált. A Be. 349.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján azonban a felülbírálatot mellőzte a II. és IV.r. vádlottak tekintetében, figyelemmel arra, hogy rájuk nézve az ítélet már korábban jogerőre emelkedett.

Az I. és III.r. vádlottaknak, valamint védőiknek a felmentésre és hatályon kívül helyezésre irányuló fellebbezéseit nem alaposak.

A másodfokú bíróság felülbírálata során megállapította, hogy az első fokú katonai tanács eljárása során az eljárási szabályokat túlnyomórészt betartotta. Megállapítható, hogy a 2009. július 7-ei tárgyaláson mindegyik vádlott védelme biztosított volt, továbbá az is, hogy az elsőfokú bíróság az ülnök személyében történt változásra figyelemmel ugyanezen a tárgyalási napon a tárgyalást, addigi anyagának ismertetésével megismételte. Erre a Be. 287.§ (4) bekezdése az elsőfokú tárgyalás megtartásának idején is lehetőséget biztosított. Törvényesen a Be. 301.§ (3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel járt el az elsőfokú bíróság akkor, amikor a tárgyaláson jelen lévő érdekelt egybehangzó indítványára figyelemmel, csupán ismertetette a rendelkezésre álló és bizonyítékként felhasználható iratokat és nem pedig felolvasta azokat. Így alappal nem kifogásolható az, hogy az első fokú katonai tanács teljes terjedelmükben nem olvasta fel a lehallgatásról készült jegyzőkönyveket. A tanú1 vallomásával kapcsolatban megállapítható, hogy őt az elsőfokú bíróság a 2009. július 7. napján tartott tárgyaláson anélkül hallgatta ki, hogy a Be. 82.§ (1) bekezdés b./ pontjában írt

lehetőségre figyelmeztette volna. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint tanú1 ugyan érintettje volt az ügynek gyanúsítottként, nyilatkozott a nyomozás során, azonban vallomása a Be. 296.§ (3) bekezdés és 82.§ (4) bekezdés figyelembe vételével, hozzájárulása nélkül is bizonyítás anyagává volt tehető. A Be. 82.§ (1) bekezdés b./ pontja szerint a tanúvallomást megtagadhatja az, aki a (4) bekezdés esetét kivéve magát vagy hozzátartozóját bűncselekmény elkövetésével vádolná az ezzel kapcsolatos kérdésben. A (4) bekezdés felsorolja azokat a lehetőségeket, amikor a tanúvallomása az (1) bekezdés b./ pontja alapján sem tagadható meg. A nyomozati, valamint az elsőfokú bírósági iratok között azonban nem áll rendelkezésre olyan adat, amelyből arra lehetne következtetni, hogy tanú1 a Be. 82.§ (4) bekezdésének hatálya alá tartozna. Erre figyelemmel a tanú vallomása törvényesen nem használható fel, ezért a másodfokú bíróság azt a bizonyítékok köréből kirekesztette.

A katonai tanács a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a bizonyítékokat megfelelően értékelte és indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlottak a tárgyaláson nem kívántak vallomást tenni, csupán egyetlen mondatban tagadták a bűncselekmények elkövetését. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vádlottak tagadásával szemben a tényállást az I.r. vádlott és a IV.r. vádlott beismerő és a III.r. vádlottra is terhelő nyomozati szakban tett vallomása alapján állapította meg. Helytállóan utalt arra az elsőfokú bíróság, hogy a vádlottak a későbbi vallomásmódosításuknak semmiféle indokát nem adták. A titkos információgyűjtés adatai azonban alátámasztották az I. és IV.r. vádlottak beismerő vallomásait. A nyomozás során beismerő vádlottak vallomásai egymást is alátámasztották. A tanú1 vallomásának kirekesztése a tényállás megalapozottságát nem érintette, az a rendelkezésre álló további bizonyítékok alapján is kellően alátámasztott, a tanú ismételt kihallgatása csak az eljárás indokolatlan elhúzódását eredményezte volna, ezért az erre irányuló indítványt a másodfokú bíróság elutasította.

A gyanúsítottai beismerő vallomások felhasználhatóságát támadó és a védelemhez jog sérülésére hivatkozó védői érvelések nem alaposak. Az I.r. vádlott tekintetében megállapítható, hogy gyanúsítottként 2007. október 8. napján került kihallgatásra. A nyomozati iratok 20. nsz. alatt rendelkezésre áll a gyanúsított őrizetbe vételéről szóló rendelvény, amely 2. oldalán tartalmazza, hogy ki a fogvatartott védője. Ugyancsak feltünteti a védő pontos címét és mobiltelefonszámát is. Megállapítható tehát, hogy annak ellenére, hogy az I.r. vádlott védőt nem kívánt meghatalmazni és kirendelését nem kérte, ennek ellenére az eljáró katonai ügyész a részére nyomban védőt rendelt ki, mely körülményt alátámaszt a Debreceni Katonai Ügyészségnek az elsőfokú bíróság iratok 14. és 14/a. nsz. alatt található feljegyzése is. A rendelvényben foglaltak hitelességéhez kétség sem fér, hiszen azon „vettemző” bélyegző található, illetve annak alapján ténylegesen az őrizetbe vétel is megtörtént.

A IV.r. vádlott tekintetében az elsőfokú bíróság ítélete jogerőre emelkedett, azonban a nyomozás során tett vallomása terhelő volt az I. és III.r. vádlottra nézve, ezért természetesen a másodfokú bíróságnak vizsgálni kellett ezen nyomozati szakban

tett vallomás felhasználhatóságát. A IV.r. vádlottat a Debreceni Katonai Ügyészség 2007. október 9. napján hallgatta ki gyanúsítottként. A gyanúsítás a Btk.253.§ (1) bekezdésbe ütköző és aszerint minősülő hivatali vesztegetés büntettét tartalmazta, azonban a gyanúsításban írt tényállásból látható, hogy a cselekmény helyesen a Btk.253.§ (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés szerint minősülő hivatali vesztegetés büntetteként minősülhet. Ennek alapján tehát ezen vádlott részére a védelem kötelező volt. A gyanúsított kioktatása teljeskörűen megtörtént, így a védelmére vonatkozóan is. A gyanúsított nem kívánt védőt meghatalmazni és védő kirendelését sem kérte. Ezt követően tette meg a gyanúsított az önmagára, valamint társaira is terhelő vallomását. Eljárási szabályt sértett a katonai ügyész, amikor ezen gyanúsított részére csak 2007. október 27. napján rendelt ki védőt. Megállapítható azonban, hogy a IV.r. vádlott őrizetben nem volt, az ő esetében a védő kirendelésével való késlekedés a kihallgatás törvényességét és a vallomás bizonyítékként történő felhasználását nem érinti, és esetében további kihallgatására nem került sor.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy a titkos információgyűjtés keretében végzett telefonlehallgatások anyaga is törvényesen felhasználható volt a büntetőeljárás során. A nyomozati anyagban rendelkezésre áll a Fővárosi Bíróság Elnökének igazolása az engedélyezésről, a nyomozási bírói engedély a büntetőeljárásban bizonyítékként történő felhasználásról, továbbá az IRM Rendvédelmi Szervek Védelmi Szolgálatára részéről a feljelentés. Megállapítható, hogy a titkos információgyűjtésre vonatkozó engedély a többek között a III.r. vádlott vonatkozásában került kiadásra. Törvényesen a megfelelő időhatárok között került végrehajtásra, majd az anyag alapján rövid időn belül feljelentés készült.

A Katonai ügyész által egyidejűleg lefolytatott kihallgatással kapcsolatban az ítélet tábla osztotta az elsőfokú bíróságnak az ítélet indokolása 8. és 9. bekezdésében kifejtett álláspontját, mely szerint itt csupán olyan elírásról van szó, amelyek a jegyzőkönyvek hitelességét és a kihallgatások törvényességét nem érintik.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása azonban több ponton elírást tartalmaz, melyet a másodfokú bíróság az alábbiak szerint helyesbít. Az 5. oldal 4. bekezdés első mondata helyében az kerül, hogy; „A tárgyaláson mindegyik vádlott a bűncselekmény elkövetését és bűnösségét tagadta.” A 6. bekezdés első mondatában a III.r. vádlott helyébe IV.r. vádlott kerül. A 6. oldal 3. bekezdés középső részén a június 7-én helyett június 9-én kerül. Ezen túlmenően a másodfokú bíróság az első fokú ítélet indokolásában a titkos adatszerzésre való hivatkozást titkos információgyűjtésre helyesbíti.

A feneieken túlmenően a másodfokú bíróság az első fokú ítélet tényállását a megszegett szabályok tekintetében a Be.352.§ (1) bekezdés a./ pontja alapján kiegészíti azzal, hogy; „Az I.r. vádlott cselekményével megszegte a Határőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló BM rendelet 7.§ (1) bekezdésében írt rendelkezést is. Az elsőfokú bíróság által megállapított és a másodfokú bíróság által ekként

kiegészített tényállás már mindenben mentes a Be. 351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa felülbírálata alapjául elfogadta, így az I. és a III.r vádlottaknak, valamint védőiknek a hatályon kívül helyezésre, illetve felmentésre irányuló fellebbezéseik eredményre nem vezethettek.

Az irányadó tényállás alapján a katonai tanács okszerűen vont le következtetést a vádlottak bűnösségére és helyes a cselekményeik jogi minősítése is. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az I.r. vádlott bűnösségét a Btk.250.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés szerint minősülő hivatalos személy által elkövetett vesztegetés bűntettében, valamint a Btk.222.§ (1) bekezdés b./ pontjába ütköző szolgálati titoksértés vétségében, valamint a III.r. vádlott bűnösségét a Btk.253.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés szerint minősülő hivatali vesztegetés bűntettében állapította meg. Az elsőfokú bíróság ítélete 11. oldal 4. bekezdésében elírás folytán tévesen tartalmazza a III.r. vádlott bűncselekményének jogszabályi megjelölését, ezért azt a másodfokú bíróság a Btk.253.§ (1) és (2) bekezdésére helyesbíti. Az I.r. vádlott korrupciós bűncselekményével kapcsolatban megállapítható az is, hogy a vádlott a terhére rótt bűncselekményét azzal a magatartásával is megvalósította, hogy miközben járőrszolgálatot látott el és járőrkörzetében, vagy területén a jogszabályok betartását kellett volna ellenőriznie a jogellenes cselekmények megelőzését, felderítését, megszakítását és az elkövetők elfogását elvégeznie, ehelyett a szolgálatából eredő kötelezettségeket megszegve, a jogtalan előny ígéretéért éppen bűncselekmény elkövetését megkönnyítő információt adott. A szolgálati titoksértéssel kapcsolatban a másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróságnak az első fokú ítélet 10. oldal utolsó bekezdésében írt érveit, jogi indokolását, amely szerint az I.r. vádlott által átadott információ tartalmi szempontból szolgálati titoknak minősült. Utalni kell azonban arra, hogy a nyomozati iratok között fénymásolatban rendelkezésre áll az adott időszakban a szolgálatok eligazítására szolgáló munkafüzet, amely a vádlottnak a történeti tényállással érintett szolgálatát is feltünteti és megállapítható, hogy ez a munkafüzet is szabályszerűen minősítve volt.

A katonai tanács helytállóan állapította meg ítéletében, hogy a III.r. vádlott többszörös visszaesőként követte el a terhére rótt bűncselekményt, mert őt korábban a Nyíregyházi Városi Bíróság B.3394/2002/17. számú ítéletével, valamint a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság a 2003. május 20. napján kelt Bf.377/2003. számú ítéletével jármű önkényes elvételének bűntette miatt, mint többszörös visszaesőt 1 évi és 10 hónapi börtönre, valamint 3 évi közügyektől eltiltásra ítélte. E büntetését kitöltve 2004. június 3. napján szabadult és a büntetés kitöltésétől az újabb bűncselekmény elkövetéséig 3 év még nem telt el.

A III.r. vádlott védőjének az enyhítésre irányuló fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság ítéletében lényegében helytállóan sorolta fel a büntetés kiszabása során figyelembe vehető enyhítő és súlyosító körülményeket. Azok közül mindössze az I.r. vádlottnál a büntetlen előéletre vonatkozó hivatkozást kellett

mellőzni, hiszen a hivatalos személy vádlott esetében ez nem értékelhető. Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a hivatkozott enyhítő és súlyosító körülményekre, valamint a cselekmények tárgyi súlyára és a vádlottak alanyi bűnösségének fokára figyelemmel az I.r. vádlottal szemben halmazati büntetésül a büntetési tétel alsó határát alig meghaladó 2 évi és 2 hónapi börtönbüntetést, valamint a cselekmény jellegére is figyelemmel azzal arányosan 3 évi közügyektől eltiltást szabott ki. A bűncselekményt többszörös visszaesőként elkövető III.r. vádlott esetében indokolt volt a rendelkező részben írt 1 évi és 8 hónapi börtönbüntetésnek, valamint azzal arányosan a 2 évi közügyeknek a kiszabása.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének 12. oldal 3. bekezdésében írt jogszabályi hivatkozást annyiban helyesbíti, hogy az a II. és a IV.r. vádlottakra vonatkozik.

A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság Katonai Tanácsa ítéletének egyéb rendelkezései is törvényesek, ezért azokat a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa - helyes indokai alapján helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának végzése a Be.371.§ (1) (3) és (4) bekezdésein alapszik.

Budapest, 2010. április 9. napján

Dr. Mészáros László hb. ezredes sk. a tanács elnöke, Dr. Biszak János hb. ezredes sk. előadó bíró, Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk. bíró

A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság Katonai Tanácsának ítélete az I.r. és a III.r. vádlottak tekintetében jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2010. április 9.

Dr. Mészáros László hb. ezredes sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
Kígyósi Józsefné
bírósági ügyintéző

